

Ledaren den 8 februari 1933:

Komik och allvar

På annat ställe i dagens tidning läses ett av den tyske rikminister Göring till denna tidning ställt telegram. Vi ha varit mycket tveksamma, huruvida här föreläge ett grovt skämt eller om aktstycket finge betraktas som autentiskt. Förfrågningar på telegrafverket ha mötts med försäkringar, att några tvivel på dess äkthet icke äro befogade. Förfrågningar i Berlin ha givit samma resultat.

Den som läser aktstycket ifråga förstår utan vidare, att tvivel kunna uppstå beträffande dess äkthet. Vi har visserligen icke hyst några överdrivna föreställningar om den nuvarande tyska regeringens omdömesförmåga, men den sinnesförfattning, varom detta telegram vittnar, hade vi dock icke tilltrött någon dess ledamot.

Herr rikminister Göring behagar beteckna sig som en det svenska folkets uppriktiga vän. Det finns nog vissa kretsar i Sverige, som godtaga denna vänskapsbetygelse. Den alldeles övervägande delen av svenska folket betecknar sig däremot för hr Görings vänskap. Den har sympati för det tyska folket, men icke för den riktning som nu är i färd med att störta detta tyska folk i nya olyckor. Denna tidning har under hela den prövningens tid, som Tyskland efter Versaillesfreden fått genomli-

da, så långt dess krafter räckt och dess ord nått, förfäktat den åsikten, att den statskonst som de segerande makterna drevo stämplades av orättfärdighetens kortsynthet. Vi framhöllo med allt eftertryck, att den behandling Tyskland underkastades, måste framkalla en desperation vars följder voro oöverskådliga.

Att förstå uppkomsten av det ursinne, som i nationalsocialismen funnit sitt politiska uttryck, gör icke yttringarna av sagda ursinne mera tilltalande. Dess väg till makten har gått genom barbariskt tumult, skrån, slagsmål och dråp. Rörelsen är ett hån och en utmaning mot rätt och vett. De som böja sig för våldet även i dess råaste former, må hylla denna rörelse. Vi vidhålla i allo vad vi förut uttalat. Nationalsocialismens övertagande av regeringsmakten i Tyskland är ett – Gud må veta icke det enda – tecken på hur fruktansvärt den allmänna politiska nivån sjunkit i världen. Det är förödmande att världspinionen och världspressen dag ut och dag in skall behöva syssla med en företeelse som denna. Det är beklämmande, att det politiska livet skall ha hemfallit åt ett slikt barbari. Vi ha spetsat till omdömet i orden, att hr Hitler är en förolämpning. Det är vår uppriktiga mening.

Den som har ögon till att se med, kan icke vara i tvivelsmål om att olyckan är å färde i Tyskland. Ett av två kan inträffa. Antingen lyckas det tyska folket befria sig från de styresmän, som nu äro i färd med att strypa dess frihet, och det kommer näppeligen att bliva en oblodig affär, eller också sättes Europas fred på spel. Ett nationalsocialistiskt Tyskland skapar ofelbart slitningar i öster och väster. Frankrike och Polen kunna icke undgå att känna en dylik regim som ett hot mot sin säkerhet. Ett inbördeskrig i Tyskland äventyrar för övrigt även det Europas fred.

Graden av den visdom, som är att förvänta från den nuvarande tyska regeringens sida, röjes redan av det telegram, som riktats till oss. Det är som en droppe, på vilken havets salthalt kan studeras. Det förefaller som om hr Göring trodde, att Sverige vore något slags annex till det tyska riket. Det förhåller sig, Gud vare lov, icke så. Den ton hr Göring använder, är utan tvivel den för honom enda naturliga. Det är den på kaserngården rytande sergeantens. Bildade människor tala inte på det viset. De komma icke med klumpiga och dumma hotelser. Hr Göring hade kunnat avfatta sitt telegram så att tvivel uppstått om rik-

tigheten av den karakteristik vi givit av det parti, för vilket han är en prydnad. Han var sig själv och gav svart på vitt på att vi dömt riktigt.

Vi behöva icke karakterisera ett tilltag som detta att en tysk minister ryter och hotar som om det tillkommer honom något slags husbonderätt över svensk press. Anser han sig ha något att klagas över, får han begagna de i dylika fall mellan civiliserade stater vedertagna och till buds stående ut-

vägarna. Med telegrafiskt gorm kommer han ingenstans. Det borde till och med han ha begripit. Att han känner sig sårad över våra uttalanden gör oss varken ångerköpta eller försagda.

*"Was eben wahr ist allerorten
Das sag ich mit ungescheuten Worten."*

De vänskapliga känslor, som det svenska folket hyser för det stora tyska folket, tåla nog även påfrest-

ningen av den förmörkelse, som nu lägrat sig över det olyckliga landet. Vi hoppas, att det utan allt för stora offer måtte kunna resa sig ur sin förnedring. Ingen lägger heller det tyska folket till last de underliga fasoner, med vilka dess tillfälliga styresmän roa världen. Vi taga icke dessa herrar på allvar. Att de utöva regeringsmakten i Tyskland, det hålla vi däremot för en utomordentligt allvarlig sak.